

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından **Anayasa'nın 98'inci** ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Türkiye'de yaz aylarında iklim krizine bağlı olarak artan sıcaklıklar, çeşitli sonuçları doğurmakla birlikte kuraklığa da neden olmuş barajlardaki su oranlarında düşüşler görülmüştür. Geçtiğimiz Eylül ayında Muğla'daki barajlarda son yılların en düşük seviyeleri gözlenmiştir. Edinilen bilgilere göre, %90 doluluk oranının altına düşmeyen Marmaris Atatürk Barajı %60 seviyelerine düşerken, Geyik Barajı %16'ya, Mumcular Barajı ise %10'a düşmüştür. Ekim ayı başında Bodrum'a su sağlayan Geyik Barajı ve Mumcular Barajı, rezervuarlarında su bittiği için hizmet dışı kalmıştır.

Bodrum'un yıllık su ihtiyacı 44,42 milyon metreküp olarak öngörülmüş, bu ihtiyacın yalnızca 28,14 milyon metreküpü DSİ tarafından MUSKİ Genel Müdürlüğü aracılığıyla mevcut kaynaklardan sağlanabilmektedir. Yani insani amaçlı su tüketim ihtiyacının yalnızca %63'ü karşılanabilmektedir. Dolayısıyla yarımada'nın ihtiyacı olan 16 milyon metreküp tahsis edilememekte, su açığı meydana gelmektedir. Halkın su kullanım ihtiyacı karşılanamazken mevcut kaynaklar bu yeterliliği sağlamazken, bölgede bulunan Yatağan ve Yeniköy termik santrali ciddi miktarda su tüketmektedir. Yatağan Termik Santrali'nin bir yılda kullandığı soğutma suyunun miktarı 19 milyon metreküptür ve bu su tahsisi Lagina kaynağından temin edilmektedir. Yeniköy Termik Santralinin ise 14 milyon metreküptür, santrale tahsis edilen suyun 9,5 milyon m³'ü Geyik Barajı'ndan, geri kalan 5 milyon m³'ü ise Milas Dereköy yeraltı suyu varlıklarından alınmaktadır.

Su Tahsisleri Hakkındaki Yönetmeliğinin, 7. Maddesi suyun kullanımında öncelik sıralaması yapmakta ve şöyle demektedir:

(1) Suyun miktarı, kalitesi, havzanın özelliği, zorunlu ihtiyaçlar ve şartlar başka türlü bir çözüm yolu gerektirmedikçe, su kaynaklarının kullanım amaçlarında aşağıdaki öncelik sırası uygulanır:

- a) İçme ve kullanma suyu ihtiyacı.
- b) Çevresel su ihtiyacı.
- c) Tarımsal sulama ve su ürünleri yetiştiriciliği.
- ç) Enerji üretimi ve sınai su ihtiyaçları.
- d) Ticari, turizm, rekreasyon, madencilik, taşıma, ulaşım ile sair su ihtiyaçları.

✓ Aynı yönetmeliğin üçüncü bölüm, 9. maddesinin 4 fıkrasında “Termik enerji santralleri, endüstriyel ve madencilik tesisleri için su kullanım talepleri; onaylanmış ya da onay süreci devam eden çevresel etki değerlendirme raporunda veya proje tanıtım dosyasında, tesisin kullanacağı su miktarını ve kullanılan suyun ne şekilde deşarj edileceğini belirten bölümün başvuru dosyasına eklenmesi” hususu yer alır. 14. Madde 1. bentte ise “Su tahsisi süresinin tamamlanması ve yenileme talebinde bulunulmaması halinde su tahsisi kendiliğinden sona erer.” ifadesi yer almaktadır.

Bu yönetmelikten hareketle, Bodrum’un yukarıda belirtilen su ihtiyacı gözetildiğinde, insani ihtiyaçlara ayrılabilen su miktarının termik santrallerin soğutulması uğruna heba edildiği görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Muğla’daki barajların güncel doluluk oranları nedir? Hizmet dışı kalan barajlara dönük bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?
- 2- Muğla’nın su tüketim ihtiyacı günlük/aylık/yıllık ne kadardır? Bu ihtiyacın karşılanmasında bu barajlardan sağlanan su miktarı ne kadardır?
- 3- Yatağan termik santraline tahsis edilen su miktarı ne kadardır ve nereden sağlanmaktadır? Bu tahsisler karşılığında DSI’ye ödeme yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa birim fiyat ve yıllık toplam tutarı nelerdir ve ne kadar ödeme yapılmaktadır?
- 4- Yeniköy termik santraline tahsis edilen su miktarı ne kadardır ve nereden sağlanmaktadır? Bu tahsisler karşılığında DSI’ye ödeme yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa birim fiyat ve yıllık toplam tutarı nelerdir ve ne kadar ödeme yapılmaktadır?
- 5- Kemerköy termik santraline tahsis edilen su miktarı ne kadardır ve nereden sağlanmaktadır? Bu tahsisler karşılığında DSI’ye ödeme yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa birim fiyat ve yıllık toplam tutarı nelerdir ve ne kadar ödeme yapılmaktadır?
- 6- Bahsi geçen termik santraller Su Tahsisleri Hakkındaki Yönetmelik çerçevesinde bakanlığınızca denetlenmekte midir?
- 7- Yeniköy termik santralinin, yukarıdaki 9. madde gereği, ÇED ya da proje tanıtım dosyası var mıdır? Su tahsisleri hangi veriler üzerinden sağlanmaktadır?
- 8- Kemerköy termik santralinin, yukarıdaki 9. madde gereği, ÇED ya da proje tanıtım dosyası var mıdır? Su tahsisleri hangi veriler üzerinden sağlanmaktadır?
- 9- Yatağan termik santralinin, yukarıdaki 9. madde gereği, ÇED ya da proje tanıtım dosyası var mıdır? Su tahsisleri hangi veriler üzerinden sağlanmaktadır?
- 10- Su tahsisi yönetmeliğindeki tahsisin süresinden hareketle, Yeniköy termik santraline hangi tarihlerde ve hangi sürelerde su tahsisi yapılmıştır?
- 11- Kemerköy termik santraline hangi tarihlerde ve hangi sürelerde su tahsisi yapılmıştır?
- 12- Yatağan termik santraline hangi tarihlerde ve hangi sürelerde su tahsisi yapılmıştır?